<u>בבית המשפט העליון</u>

רע"ב 5153/18

לפני:	כבוד השופטת ע' ברון
המבקש:	פלוני
	נ ג ד
המשיבה:	מדינת ישראל – שירות בתי הסוהר
	בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים מיום 18.6.2018 (כבוד סגן הנשיאה נ' זלוצ'ובר, השופט ש' פרידלנדר והשופטת ד' כהן) ב-עת"א 38386-06-18
בשם המבקש:	עו"ד אסתר בר ציון
בשם המשיבה:	עו"ד ענת גולדשטיין

<u>החלטה</u>

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים מיום 18.6.2018 (סגן הנשיאה נ' זלוצ'ובר, השופט ש' פרידלנדר והשופטת ד' כהן, עת"א 38386-06-18) (להלן: הבקשה ו-פסק הדין, בהתאמה), בגדרו נדחתה עתירת המבקש כלפי החלטת ועדת השחרורים לבטל את שחרורו המותנה ממאסר.

רקע עובדתי

2. המבקש הורשע, על פי הודאתו, בעבירת הריגה ושיבוש מהלכי משפט; ובגינן נגזרו עליו 9.5 שנות מאסר בפועל במסגרת הסדר טיעון, שהחלו להימנות מיום מעצרו – 25.12.2008. עוד נגזרו על המבקש 18 חודשי מאסר על תנאי, וכן פיצוי למשפחת המנוח בסך 15,000 ש"ח (תפ"ח (ת"א) 1007/09). ויצוין כי מתגובת המשיבה עולה כי למבקש עבר פלילי נוסף; וכן כי המבקש ריצה תקופת מאסר עוד קודם למאסרו הנוכחי, וזאת לאחר שנדון לעבודות שירות שהופקעו.

3. ביום 7.9.2017 החליטה ועדת השחרורים (להלן גם: הוועדה) על שחרור המבקש מנשיאת יתרת תקופת המאסר שהושתה עליו, בהתאם לסעיף 3 לחוק שחרור

על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001; וזאת לאחר שבקשות קודמות לשחרורו נדחו (להלן: חוק שחרור על תנאי ו-החלטת השחרור, בהתאמה). שחרורו של המבקש הותנה בתנאים מגבילים ובהם עמידה בתנאי תכנית השיקום בפיקוח הרשות לשיקום האסיר (להלן: רש"א); מעצר בית לילי; חתימה בתחנת המשטרה אחת לשבוע; איסור ביצוע כל עבירה; איסור התרועעות עם עבריינים; איסור יציאה לחו"ל ללא אישור הוועדה, ועוד. כן, נקבע כי תקופת השחרור על תנאי תחל ביום 11.9.2017 ותסתיים ביום 24.6.2018, מועד שחרורו המלא ממאסר (להלן: תקופת התנאי).

על מנת שהתמונה לא תימצא חסרה, יוער כי למעשה עוד ביוני 2015 הורתה הוועדה על שחרורו המוקדם של המבקש ממאסר; אולם החלטתה זו בוטלה על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים (עת"א 34994-06-15). ועוד יצוין כי קודם להחלטת השחרור, דחתה הוועדה בקשות נוספות שהגיש המבקש לשחרור על תנאי, ועתירה שהוגשה על ידי המבקש בגין אחת מהחלטות הוועדה בנדון – נמחקה (עת"א 45053-07-17).

4. מאז ששוחרר ממאסר, כאמור בחודש ספטמבר 2017, קיימה ועדת השחרורים ישיבות מעקב עיתיות בעניינו. בישיבת המעקב הראשונה שהתקיימה ביום 7.11.2017 נקבע כי המבקש עומד בתנאי הרישיון; ואולם בהמשך, בישיבה מיום 1.1.2018, הוצג לפני הוועדה מידע מודיעיני של משטרת ישראל בעניינו של המבקש והלה הוזהר לבל יפר את תנאי השחרור. ביום 21.5.2018 הגיש היועץ המשפטי לממשלה בקשה להפקעת רישיונו של המבקש מכוח סעיפים 20 ו-21 לחוק שחרור על תנאי, על יסוד דיווח ממשטרת ישראל כי המבקש הפר את תנאי שחרורו "באופן בוטה" ואף ביצע עבירות פליליות (להלן: בקשת ההפקעה). ויוער כי במועד שבו הוגשה בקשת ההפקעה תקופת השחרור על תנאי שנותרה למבקש עמדה על חודש ימים בלבד.

החלטת ועדת השחרורים ופסק דינו של בית משפט לעניינים מנהליים

5. ביום 14.6.2018 התקיים דיון בבקשת ההפקעה לפני ועדת השחרורים, ובתומו ניתנה החלטת הוועדה שקיבלה את הבקשה (להלן: החלטת ההפקעה). במסגרת ההחלטה נקבע כי ישנן מספר ידיעות מודיעיניות ממקורות שונים, שמידת מהימנותם גבוהה, שלפיהן המבקש התרועע עם עבריינים חרף אזהרות שניתנו לו בנושא; וכן ביצע פעילות אסורה בתחום הסמים. בנוסף צוין כי במהלך תקופת התנאי פתחה המשטרה בשתי חקירות נגד המבקש: הראשונה שעניינה בעבירת סמים נסגרה מחוסר עניין לציבור, בעוד החקירה השנייה שעוסקת בעבירות תקיפה עודנה מתנהלת. בהינתן

האמור, נקבע כי חרף הדיווחים החיוביים מאת רש"א שלפיהם המבקש עמד בתנאי שחרורו, המידעים המודיעיניים הרבים שהצטברו בנוגע למבקש ומהימנותם הגבוהה מטים את הכף לביטול השחרור על תנאי; ובתוך כך קבעה הוועדה כי לא נמצאו נסיבות מיוחדות המצדיקות את העמדת משך המאסר על תקופה קצרה מאורך תקופת התנאי שהיא בת 9 חודשים. ויוער כי בהמשך לבקשת המבקש לעכב את ביצוע החלטת ההפקעה במספר ימים, ניתנה החלטה נוספת שקבעה כי מועד מאסרו של המבקש יחל ביום 19.6.2018.

המבקש מיאן להשלים עם החלטת ההפקעה ועתר לביטולה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים. ביום 18.6.2018 הורה בית המשפט על דחיית העתירה, וזאת לנוכח קביעתו כי "החלטת ועדת השחרורים לא רק מצויה במתחם הסבירות אלא היא גם ההחלטה הנכונה במקרה זה". נקבע כי מעיון בדוחות המידע עולה כי משטרת ישראל סבורה כי המבקש חזר לפלילים, וחמור מכך אף ניכר כי הוא "מוביל בפעילות פלילית חמורה"; ומידע זה עולה מדוחות מידע במספר תחומים וממקורות שונים, שחלקם אף ברמת מהימנות גבוהה. דברים אלה נאמרו בראי העובדה שהחלטה ההפקעה היא החלטה בתחום המשפט המנהלי, ומשכך ועדת השחרורים רשאית להסתמך על ראיות מנהליות במסגרת החלטתה בנושא. עוד נקבע שלא נפל פגם בכך שבקשת ההפקעה הוגשה בסמוך לתום תקופת התנאי; ואין לבוא בטענות כלפי המשיבה על כך שבחרה לעבות את המידע המודיעיני שברשותה טרם שהגישה את בקשת ההפקעה. ויוער כי בקשת המבקש לעכב את ביצוע פסק הדין נדחתה, ונקבע כי עליו להתייצב לריצוי מאסרו ביום למחרת (כאמור, 19.6.2018); ולמיטב הבנתי, כך אכן אירע.

הטענות בבקשה

6. המבקש טוען כי פסק הדין חורג באופן ממשי ממתחם הסבירות ומההלכה הפסוקה בנושא ועל כן יש להתערב בו; זאת במיוחד לנוכח התוצאה הקשה שהחלטת ההפקעה טומנת בחובה והיא החזרתו למאסר לתקופה של 9 חודשים. לדבריו, הבקשה מעוררת סוגיות מהותיות המחייבות מתן רשות ערעור ובהן: המשקל שיש לייחס לידיעות מודיעיניות ודרך בחינתן; העובדה שבמקרה זה הופקע הרישיון שלא בגין ביצוע עבירה פלילית נוספת, אלא בשל הפרה מנהלית של תנאי השחרור מה גם שזו מבוססת על דיווחים מודיעיניים בלבד; שיקול הדעת שעל הוועדה ובית המשפט להפעיל בבואם לקבוע אם על האסיר לשוב לרצות את מלוא תקופת התנאי או חלקה; וכן המשקל שיש לייחס לשיתוף הפעולה מצד האסיר עם ההליך הטיפולי. המבקש

מכחיש את ההפרות המיוחסות לו וטוען כי אין במידעים המודיעיניים שהוגשו משום בסיס ראייתי מספק לכך שבוצעה הפרה של תנאי שחרורו; ולשיטתו עסקינן במידעים "מוזמנים" של המשטרה שכל תכליתם לפגוע בו ובמשפחתו, ועל כן שגה בית המשפט בכך שלא ניתח את מהימנותם באופן מעמיק יותר. המבקש מוסיף וטוען כי החלטת ההפקעה לוקה אף בכך שלא ניתן משקל הולם לשיהוי שדבק בבקשת ההפקעה, שהוגשה בסמוך לתום תקופת התנאי; לכך שהמבקש עשה כברת דרך שיקומית, הן במאסר הן בשחרור; לגילו הצעיר של המבקש; ולכך שהחזרתו למאסר תסב נזק בלתי הפיך להליך השיקום שעבר. לחלופין טוען המבקש כי לא היה מקום להורות על הפקעת מלוא תקופת הרישיון, ובנסיבות המקרה נדרש היה לכל היותר להפקיע רק חלק ממנה.

המשיבה מצידה טוענת כי יש לדחות את הבקשה על הסף. לטענתה, פסק דינו של בית המשפט לענייניים מנהליים נסוב על בחינת נסיבותיו הקונקרטיות של המבקש, ואינו מעורר שאלות משפטיות עקרוניות או כאלה בעלות השלכות רוחב המצדיקות מתן רשות ערעור; וממילא ניתן זה מכבר מענה בחוק ובפסיקה לסוגיות המהותיות שנמנו בבקשה. כן טוענת המשיבה כי דין הבקשה להידחות אף לגופה מאחר שהמידע המודיעיני שעמד בבסיס החלטת הוועדה הוא מידע מהימן, מוצלב ובעל ערכיות גבוהה, שמלמד על כך שהמבקש הפר את תנאי שחרורו וביצע עבירות פליליות במהלך תקופת התנאי – באופן שמחייב את ביטול השחרור על תנאי. המשיבה מוסיפה ומציינת בהקשר זה את תיקי החקירה שנפתחו בעניינו של המבקש בתקופת התנאי, שגם בהם יש לשיטתה כדי ללמד על הפרת תנאי השחרור מצד המבקש. המשיבה סבורה כי מעשי המבקש מעידים על כך שהוא אינו ראוי לאמון שנתנה בו ועדת השחרורים, וכי הדין מחייב הפקעת הרישיון במצב זה; ועוד נטען כי מאחר שהמבקש לא הצביע על טעמים חריגים לסטות מהכלל שלפיו יש להפקיע את מלוא תקופת התנאי, לא היה מקום להתערב אף בהיבט זה של החלטת ההפקעה.

דיון והכרעה

7. הלכה היא כי רשות ערעור על החלטות הנוגעות לעתירות אסיר, ובכלל זאת כאשר עסקינן בערעור ב"גלגול שלישי" על החלטה להפקיע את רישיון השחרור המותנה של אסיר, אינה ניתנת כדבר שבשגרה ושמורה לאותם מקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית או סוגיה עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים (רע"ב 6934/17 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 11 (3.10.2017); רע"ב 2389/16 ויצמן נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (12.7.2016)).

חרף ניסיונות המבקש לייחס לבקשתו נופך עקרוני, עיון בבקשה ובתשובה לה – על נספחיהן – מלמד כי הבקשה נטועה היטב בנסיבותיו הפרטניות של המבקש וביישום הדין בעניינו, והיא אינה מעוררת שאלה משפטית או עקרונית המצדיקה מתן רשות ערעור. די בכך על מנת לדחות את הבקשה, אך לא אסתפק בכך.

8. אף לגופם של דברים לא נפל פגם בפסק הדין המצדיק התערבות. זה מכבר נקבע כי ועדת השחרורים אינה קשורה בדיני הראיות ורשאית לקבל כל מידע שרלוונטי להחלטתה בהתאם לרף ההוכחה הנוהג לפני רשות מנהלית ובשונה מרף ההוכחה הנדרש בפלילים; ואולם מאחר שבשלילת חירות עסקינן, על הראיות המנהליות להיות ב"רמת הוכחה גבוהה" (רע"ב 9444/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (9.1.2018); רע"ב 1315/14 אלסאנע נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 8 (19.6.2014); רע"ב 10031/04 היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים, פסקה 5 (6.1.2005)). בענייננו הן ועדת השחרורים הן בית המשפט לעניינים מנהליים, שוכנעו כי המבקש הפר את תנאי שחרורו ואף ביצע פעילות אסורה בתחום הסמים. קביעות אלה התבססו על המידעים המודיעיניים שהוצגו לפניהם; שביחס אליהם נקבע כי הם בעלי מהימנות גבוהה, בין היתר משום שמדובר בידיעות מוצלבות ממקורות שונים. לאחר בחינת המידע החסוי, שוכנעתי כי אין מקום להתערב בפסק הדין – וזאת מאחר שניכר מן המידעים כי המבקש הפר מספר פעמים את תנאי שחרורו, ואף ישנן אינדיקציות משמעותיות לכך שנראה שהוא נוטל חלק פעיל בפעילות עבריינית חמורה. משאלה פני הדברים, סבורתני כי בדין נקבע שיש להפקיע מן המבקש את השחרור על תנאי; ודין הבקשה להידחות.

איני רואה גם מקום להיעתר לטענתו החלופית של המבקש שלפיה היה על בית המשפט להורות על קיצור תקופת המאסר שהושתה עליו. סעיף 20(א) לחוק שחרור על תנאי קובע כי "אסיר ששוחרר על-תנאי ועבר עבירה נוספת בתקופת התנאי, תבטל הועדה את שחרורו ותחייבו לשאת מאסר שאורכו כאורך תקופת התנאי"; וכחריג לכלל זה נקבע כי הוועדה רשאית, בנסיבות מיוחדות, להורות כי האסיר ישוב לרצות תקופה קצרה מתקופת התנאי ואולם לא פחות ממחציתה (סעיף 20(ג) לחוק שחרור על תנאי). בצד האמור, כאשר מופקע רישיונו של אסיר בשל הפרה של תנאי השחרור, נתון לוועדה שיקול דעת לעניין אורך המאסר שיושת עליו (סעיף 21(א) לחוק שחרור על תנאי). בקשת ההפקעה הוגשה על יסוד שני הסעיפים – גם לנוכח מידעים שמהם עולה כי המבקש הפר את תנאי שחרורו (סעיף 21(א)) וגם משום שהמידעים מצביעים על כך שהוא חזר לבצע פעילות עבריינית (סעיף 20(א)); וכאמור לעיל הוועדה מצאה להיעתר

לה. איני סבורה כי נפל פגם בשיקול דעתה של הוועדה, ולא בפסק הדין שלא מצא להתערב בהחלטתה, וזאת בין אם הוועדה פעלה מתוקף סמכותה לפי סעיף 20(א) לחוק שחרור על תנאי ובין אם מתוקף הסמכות הנתונה לה לפי סעיף 21(א) לחוק – ובנסיבות המקרה, ובעיקר בהינתן הידיעות המודיעיניות המוצלבות שמצביעות על פעילות עבריינית ועל מסוכנות שנשקפת מהמבקש – לא מצאתי כי ישנם טעמים שמצדיקים להורות על החזרתו למאסר לתקופה הקצרה מתקופת התנאי. גם העובדה שבקשה ההפקעה הוגשה בשלהי תקופת התנאי, אין בה כדי לסייע בידי המבקש. כך שעה שהסמכות להפקיע שחרור מותנה נתונה לוועדה לכך אורך תקופת התנאי ובנסיבות מסוימות אף לאחר תומה (סעיף 22(א) לחוק שחרור על תנאי). המידעים שהצטברו בעניינו של המבקש מלמדים כי התנהלותו האסורה אירעה בחלק ניכר מתקופת התנאי; ועובדה היא שהמבקש הוזהר, עוד בינואר 2018, מפני אינדיקציות שליליות בעניינו, והובהר לו כי עליו להקפיד לעמוד בתנאי השחרור. בהקשר זה קבע בית המשפט בפסק הדין כי אין לבוא בטענה כלפי המשיבה על כך שלא אצה לה הדרך לבקש את ביטול רישיונו של המבקש קודם שעיבתה את החומר המודיעיני בקשר אליו; ולאחר עיון בחומר החסוי נחה דעתי כי אין במועד כשלעצמו שבו הוגשה בקשת ההפקעה כדי להכריע ולהצדיק התערבות בפסק הדין.

9. טרם סיום, יוזכר כי נקודת המוצא לדיון היא שאסיר אינו אוחז בזכות קנויה לשחרור מוקדם ממאסר (ראו והשוו: רע"ב 3515/16 ריכטר נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 7 (30.6.2016); וההחלטה להפקיע את רישיון השחרור המותנה בנסיבות המקרה, נגזרת מכך. בהחלטת השחרור הביעה הוועדה את אמונה במבקש, אולם משהמבקש לא השכיל להצדיק את האמון שניתן בו, ובפרט משלא מצא לשנות את דרכיו אף לאחר שהוזהר, הרי שדין "ההנחה" שניתנה לו להתבטל ואין מקום לשנות מפסק הדין.

סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ב' באלול התשע"ח (13.8.2018).

ש ו פ ט ת